

[Ragnhild Andersen.]

har taget denne gruppe med. Da jeg nu forstår af lovforslaget, at det kun omfatter personer, der har nået tilgangsalderen inden den nævnte dato, den 24. maj, vil jeg gerne spørge ministeren, om han ikke vil finde det rigtigt, at der åbnes mulighed for, at alle ældre, som ellers — indtil den nye folkeforsikringslov træder i kraft — på grund af bestemmelserne i den gældende folkeforsikringslov vil være udelukket fra at få folkepension, kunne få adgang til folkepension i denne periode. Jeg ved, at det kun drejer sig om et fåtal af ældre, men det skaber jo store vanskeligheder for dem, når de ikke har nogen ret til folkepension på grund af en eller anden omstændighed i livets lange forløb.

Når vi nu behandler denne lov om ekstraordinære eftergivelser og forhøjelser, vil jeg også benytte lejligheden til at rejse det spørgsmål, om det ikke ville være muligt at eftergive resten af den hjælp, som sømænd og sømænds hustruer er skyldige fra besættelsestiden, en hjælp, som siden da er krævet tilbagebetalt. Nu er der jo gået 15 år, og jeg må personligt sige, at jeg be fandt mig i den vildfarelse, at der ikke var noget resttilgodehavende vedrørende disse penge, som man udlagde til søfolks familier i krigens år, da søfolkene var på langfart under de største farer. Vi hører imidlertid fra Esbjerg, at der stadig er mennesker, der må afdrage på denne hjælp, og det synes mig ikke rimeligt, at dette forhold ikke er bragt i orden. Når vi ikke for længe siden har eftergivet denne hjælp — det er jo et problem, der har været rejst gentagne gange i tinget — må vi dog nu efter 15 års forløb kunne slå en streg over det resterende. Jeg ved godt, at det ikke sorterer under den højtærede socialminister, men jeg håber, at han vil henlede sin kollega handelsministerens opmærksomhed derpå, og jeg håber, at ministeren vil medvirke til, at vi får denne lille sag ud af verden, nu hvor vi netop skal fejre 15 års dagen for Danmarks befrielse.

Med disse bemærkninger skal jeg tilsige kommunisternes støtte til gennemførelse af lovforslaget.

Socialministeren (Bomholt): De af det ærede medlem fru Ragnhild Andersen om-

talte ændringer kan ikke indgå i dette lovforslag, rent bortset fra de argumenter, der måtte tale for eller imod.

Jeg takker i øvrigt samtlige partiers repræsentanter for den enstemmige tilslutning.

Ragnhild Andersen: Jeg vil gerne spørge den højtærede minister, som erklærede, at de af mig ønskede ændringer ikke kan indgå i dette lovforslag — og hermed må jeg gå ud fra, at ministeren tænker på mine bemærkninger om de folkepensionister, som intet får, indtil vi får den nye folkeforsikringslov — om han ikke mener at kunne komme med et lovforslag senere, som omfatter dem, selv om de ikke kan komme ind under dette lovforslag.

Socialministeren (Bomholt): Det skulle ikke være umuligt at løse det pågældende problem i tilknytning til den sygeforsikringslovgivning, vi om få dage gennemfører.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov for Færøerne om offentlig forsorg.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 3585, fremsættelsen i tidenden sp. 5025).

Formanden: Sammen med denne sag foretages de under punkterne 7 og 8 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

Første behandling af forslag til lov for Færøerne om børnebidrag til enlige forsørgere m. v.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 3611, fremsættelsen i tidenden sp. 5025).

Første behandling af forslag til lov for Færøerne om børneforsorg.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 3625, fremsættelsen i tidenden sp. 5025).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Dupont: De tre lovforslag er i realiteten en videreførelse af loven om folkepension og invalideforsikring, der gennemførtes i sidste folketingsssamling. Det vil sige, at vi med disse tre lovforslag fuldfører ajourføringen af den største part af den sociale lovgivning for Færøerne.

Der er grund til at takke den højtærede socialminister for den grundighed, hvormed der er gået til værks. Den 1. juli 1959 ned-sattes et udvalg bestående af embedsmænd fra ministeriet og hjemmestyret til sammen med repræsentanter fra lagtinget at gennemgå den sociale lovgivning for Færøerne. Der er fra udvalgets side udfoldet et energisk arbejde. Betænkningen med dens forslag til de tre love viser da også bred overensstemmelse mellem ministeriet, lagtinget og udvalget. De foreliggende forslag er godkendt af hjemmestyret og følger med enkelte ændringer de udkast, betænkningen indeholder.

Det er helt naturligt, at vi på alle den sociale lovgivnings områder søger tilveje-bragt en ligestilling af færingerne med befolkningen i den øvrige del af riget. Hjemmestyreloven af 1949 tilsagde en sådan ligestilling. Det er mit indtryk, at gennemførelsen af folkepension og invaliderente har skabt en betydelig bedre atmosfære i det dansk-færøske forhold. Det er klart, at en forskelsbehandling vil fremme løsrivelses-tendenser, medens omvendt en ajourføring og ligestilling vil fremme og skabe et stærkere tilhørsforhold til riget. Gennem hjemmestyret og ligestillingen er det hensigten, at man ikke bare gennem sociale og kulturelle ajourføringer sikrer et fællesskab med Danmark, men at man også på de økonomiske områder fremmer følelsen af at stå i et fællesskab, hvor vi fra begge sider må være lige forpligtede.

Når det, som det fremgår af betænkningen og den højtærede ministers bemærkninger, kan konstateres, at den danske lov om offentlig forsorg fra 1933 aldrig i sin helhed er gennemført for Færøerne — kun reglerne om børnebidrag til enlige forsørgere er sat i kraft i 1949 — forstår man, at der trænges til en revision. Reglerne om hjælp til personer, der ikke kan klare sig selv, støtter sig på loven af 1895 om fattigvæsenet og loven af 1913 om kommunale

hjelpekasser. På børneforsorgens område gælder loven af 1922 om værgerådsforsorg.

Der er ikke anledning til at gå i enkeltheder; der er som sagt tale om en ajourføring af de tre områder tilpasset de særlige færøske forhold. Der er dog grund til at fremhæve, at det i forslag til lov om offentlig forsorg, på samme måde som for den øvrige del af rigets vedkommende, fastslås, at det offentlige er forpligtet til at komme enhver til hjælp, som ikke er i stand til at skaffe sig og sine det fornødne til livets ophold, herunder også kur og pleje i sygdomstilfælde. Det fastslås også, at der er gensidig forsørgelsespligt. Fra færøsk side har man særlig lagt vægt på at få regler om hjælp til enker og enlige mødre samt om en egentlig enkepension svarende til de regler, der gælder for den øvrige del af riget. Dette er efterkommet og vil sikkert blive hilst med stor tilfredshed på Færøerne.

Forslag til lov om børnebidrag til enlige forsørgere er i fuld overensstemmelse med den danske forsorgslov.

Det tredje, forslag til lov om børneforsorg, erstatter loven af 1922 om værgerådsforsorg. I den danske lovgivning er reglerne om børneforsorg indeholdt i et særligt afsnit af forsorgsloven. Da den højtærede minister har tanker om at udtage disse regler af forsorgsloven i forbindelse med en rationalisering af hele forsorgslovgivningen, har man her foregrebet denne udvikling ved for Færøernes vedkommende at skabe en selvstændig lov. Tilsynet med børn skal, som i den øvrige del af riget, overtages af lokale børneværnsudvalg. Anbringelse af børn uden for hjemmet behandles af udvalgene i forbindelse med en jurist, der beskikkes af rigsombudsmanden. Anker kan forebringes et særligt nævn for Færøerne. Administrationen overgår helt til de færøske myndigheder, herunder visse afgørelser til rigsombudsmanden, dog at nævnets afgørelser om fjernelse af børn kan indbringes for landsretten.

Udgifterne ved den lovgivning, som de tre love skal erstatte, udgør i øjeblikket mellem 600 000 og 700 000 kr., af hvilke staten betaler omtrent halvdelen. Efter ændringerne i tilskudsreglerne, hvor staten kommer til at betale en noget større part svarende til den, der betales i den øvrige del

[Dupont.]

af riget, har det ikke været muligt at forudberegne stigningen i statens tilsvær.

Jeg kan på den socialdemokratiske gruppes vegne anbefale lovforslagene til hurtig og velvillig behandling. Det vil dog være rimeligt at se på forslagene i et udvalg.

Johan Poulsen: Som det vil være de ærede medlemmer bekendt, har sociallovgivningen på Færøerne været i søgelyset i den senere tid. Således vil det sikkert være i frisk erindring, at der i sidste folketingsssamling blev færdigbehandlet to lovforslag vedrørende Færøerne, nemlig lov af 11. juni 1959 for Færøerne om folkepension og lov af samme dato om ændring i lov for Færøerne om invalideforsikring, hvorved de færøske pensionssatser blev bragt i overensstemmelse med de satser, der ifølge lov om folkeforsikring er gældende for landkommuner i den øvrige del af riget. Gennemførelsen af folkepensionsloven skal dog som bekendt ske i tre etaper, således at den først skal træde i kraft i sin endelige og fuldgyldige skikkelse den 1. april 1961.

Efter at disse to love var gennemført, var man parat til at vende søgelyset mod den øvrige del af sociallovgivningen på Færøerne, da man var klar over, at der på disse områder i høj grad var behov for en ajourføring. At en sådan ajourføring var påkrævet, fremgår bl. a. af, at den gældende lovgivning er af gammel dato. Til belysning heraf kan således anføres, at den danske lov om offentlig forsorg, der blev gennemført i 1933 og er ændret og forbedret gang på gang siden da, aldrig som sådan i sin helhed er gennemført på Færøerne. Kun et enkelt afsnit, nemlig reglerne om børnebidrag til enlige forsørgere, er ved kongelig anordning af 18. marts 1949 sat i kraft for Færøerne. Dette medfører, at de lovbestemmelser, der for Færøernes vedkommende skulle dække de øvrige områder af forsorgsloven, er regler, som var gældende i den øvrige del af riget før 1933. Reglerne om hjælp til personer, der ikke kan klare sig selv, findes således henholdsvis i lov af 10. april 1895 om fattigvæsenet på Færøerne og i lov af 29. april 1913 om kommunale hjælpekasser. Sidstnævnte lov blev sat i kraft for Færøerne i 1914. Vedrørende børneforsorgsområdet er forholdet ganske

det samme; her gælder loven af 12. juni 1922 om værgerådsvorsorg.

Det er indlysende, at så gamle bestemmelser har overlevet sig selv, og at der tiltrænges nye regler afpasset til samfundsudviklingen på det omhandlede område, sådan som den er i dag. Det var på baggrund heraf, at den højtærede socialminister efter forhandling med Færøernes landsstyre besluttede at nedsætte et udvalg, der skulle have til opgave at gennemgå den færøske sociallovgivning og fremsætte forslag, der i videst muligt omfang skulle bringe denne i overensstemmelse med den tilsvarende lovgivning i den øvrige del af riget.

Den af udvalget afgivne betænkning indeholder de tre af den højtærede minister nu fremsatte forslag med nogle mindre ændringer, nemlig forslag til lov for Færøerne om offentlig forsorg, forslag til lov for Færøerne om børnebidrag til enlige forsørgere m. v. og forslag til lov for Færøerne om børneforsorg.

Idet jeg tillader mig at henvise til den højtærede socialministers fremsættelsestale, hvori der gives en udførlig redegørelse for hovedprincipperne i de fremsatte lovforslag, samt til bemærkningerne til hvert af forslagene, vil jeg anse det for upåkrævet at beskæftige mig ret meget med detaljer.

Dog kan jeg ikke tilbageholde min tilfredshed med, at lovforslaget om offentlig forsorg indeholder en regel om hjælp til kronisk syge, der ikke er sygeforsikret. Fra min praksis som mangeårig sygekassemand ved jeg, at der herved imødekommes et stort behov, som for mange af de personer, der befinder sig i en sådan situation, rummer ikke så lidt af en menneskelig tragedie.

Nye for os på Færøerne er forslagens særlige regler om hjælp til enker og enlige mødre samt om en egentlig enkepension svarende til de regler, der gælder for den øvrige del af riget. Der kan ikke være tvivl om, at der navnlig gennem denne del af lovforslaget afhjælpes et betydeligt, længe næret savn på Færøerne.

Bestemmelserne om, hvorledes de udgifter, der afholdes i henhold til loven om offentlig forsorg, skal fordeles mellem de pågældende kommuner, den færøske landskasse og statskassen, indeholdes i lovforslagets §§ 39 og 40.

[Johan Poulsen.]

Statens tilskud til de kommunale hjælpe-kasser er efter de gældende regler $\frac{1}{10}$ af denne udgift, for tiden ca. 7 500 kr. årlig. Det må anses for rimeligt, at staten i noget højere grad deltager i udgifterne ved den offentlige forsorg på Færøerne, og det foreslås derfor, at staten refunderer $\frac{1}{4}$ af den almindelige hjælp. Ifølge den gældende lov, loven af 15. marts 1939 om statstilskud til særforborg for personer bosat på Færøerne, afholder staten $\frac{3}{4}$ af udgifterne til sinds-syge, åndssvage m. fl., medens resten dæk-kes fra færøsk side. Det foreslås, at staten ligesom for den øvrige del af riget overtager hele udgiften ved denne forsorg. Udgifterne til pensioner til enker m. fl. foreslås delt lige mellem staten og de færøske myndig-heder. Dette svarer omtrent til fordelings-normen med hensyn til folkepensionen.

Lovforslaget er, som allerede antydet, en ajourføring med nødvendig hensyntagen til de særlige færøske forhold.

Det andet forslag, der er til behandling, er forslaget til lov om børnebidrag til enlige forsørgere.

Som allerede nævnt er afsnittet om børne-bidrag i den danske forsorgslov sat i kraft for Færøerne ved anordning af 18. marts 1949, senere ændret i 1950 og 1956, men ikke i overensstemmelse med de i kongerig-et gældende regler. Denne overensstem-melse må anses for at være tilgodeset i det foreliggende lovforslag under tilbørlig hen-syntagen til de særlige færøske forhold. Fordelingen af udgifterne er i det forelig-gende lovforslag den samme som i den gældende anordning, nemlig således, at ud-gifterne deles ligeligt mellem staten og Fær-øerne.

Det tredje forslag er forslaget til lov for Færøerne om børneforsorg. Det foreliggende lovforslag indeholder regler, som i det væ-sentlige svarer til de i kongeriget gældende. Tilsynet med børn skal således udøves af de lokale børneværnsudvalg. Når der er tale om anbringelse af børn uden for deres hjem, skal børneværnsudvalgene tiltrædes af en juridisk uddannet person, der be-skikkes af rigsombudsmanden. Afgørelser om fjernelser skal kunne indankes for et særligt nævn kaldet Færøernes nævn for børneforsorg. Administrationen af loven undrages derved de i kongeriget sædvan-

ligt benyttede organer og henlægges til færøske myndigheder, herunder visse afgø-relser til rigsombudsmanden, dog således at nævnets afgørelser om fjernelse ligesom i det øvrige land kan indbringes for lands-retten.

Der er i dette lovforslag som i de to foregående taget nødvendigt hensyn til de særlige forhold på Færøerne bl. a. med hen-syn til børneværnsudvalgenes sammensæt-ning på grund af kommunernes ringe stør-relse, ligesom ankefristerne på grund af afstandene må være længere end her.

Udgiften ved lovens gennemførelse fore-slås afholdt efter omtrent samme regler, dog at staten fremtidig kommer til at bære en lidt større andel end nu.

Udgifterne til de områder af den sociale lovgivning, der dækkes af de tre her nævnte lovforslag, udgør for tiden 600 000—700 000 kr. om året, af hvilke staten betaler omtrent halvdelen, medens resten afholdes af de færøske kommuner og landskassen. Efter gennemførelsen af de tre foreliggende lov-forslag vil udgifterne stige, men det er ikke muligt at forudberegne denne stigning med blot nogenlunde nøjagtighed.

Det er foreslået, at de tre love skal træde i kraft den 1. oktober 1960. Jeg er enig med den højtærede socialminister, når han i fremsættelsestalen udtaler:

„Med disse tre love og lovene om folke-pension og invalideforsikring, som blev gennemført sidste år, vil der efter min mening være foretaget en virkelig ajour-føring af den færøske sociallovgivning, så at der ikke er brug for yderligere lovgiv-ning for øjeblikket.“

Lovforslagene er tiltrådt af det færøske hjemmestyre. Idet jeg tilslutter mig denne udtalelse, skal jeg på mit partis vegne anbefale lovforslagene til hurtig og velvillig behandling.

Asger Jensen: Efter det ærede færøske medlems grundige gennemgang af lovforslagene er det jo let for os andre. Det færøske hjemmestyre har godkendt lovforslagene, som de foreligger her, og den øko-nomiske rækkevidde ser jo ud til at være beskeden for den danske stat. Det er dog ikke gjort helt op, hvor meget det vil blive, og det er måske heller ikke muligt at gøre det blot nogenlunde op, men der kan vel

[Asger Jensen.]

være grund til at se både på dette spørgsmål og på enkelte andre ting i et udvalg.

Jeg skal i øvrigt anbefale de tre lovforslag.

Helge Larsen: Det er med stor tilfredshed, at det radikale venstre ser disse lovforslag fremsat, og vi medvirker gerne til deres gennemførelse.

Sandau: Efter at lov om folkepension og lov om invalidepension allerede for et år siden er gennemført på Færøerne, er det naturligt også at søge anden lovgivning ajourført eller revideret, særlig da en del af den hidtil gældende sociale lovgivning på Færøerne var af meget gammel oprindelse, nemlig fra før århundredskiftet. Færøerne har således ikke fået del i den almindelige revision af sociallovgivningen, som fandt sted i 1933, hvilket måske heller ikke har været påkrævet i nævneværdig grad, og det kan vel tages som et tegn på, at Færøerne har været på en vis lykkelig afstand af den såkaldt højere civilisation.

Når man ikke for længe siden har benyttet sig af § 335 i forsorgsloven og udviklet den til også at omfatte Færøerne, så tror jeg, det var rigtigt af socialministeren at lade et udvalg udarbejde en lovgivning tilpasset efter de særlige færøske forhold. Det kan sikkert kun gavne den sociale lovgivning, som nu foreslås gennemført på Færøerne, at man ligesom kan drage nytte af de erfaringer, som nødvendigvis i mellemtiden er blevet indvundet i den øvrige del af riget. Som eksempel herpå kan nævnes, at man har foregrebet begivenhedernes gang og udtaget børneforsorgskapitlet af den almindelige forsorgslovgivning, fordi det alligevel er meningen at lave en særlig lov ved en kommende revision af socialloven.

Det siger sig selv, at personer, som disse tre love kommer til at berøre, i nogen udstrækning vil få forbindelse med eller blive anbragt på allerede eksisterende institutioner i den øvrige del af landet. Jeg tror også, det vil gavne det sociale arbejde på Færøerne, dersom man med held kan vurdere, hvornår det betaler sig at oprette sociale institutioner på Færøerne, og hvornår man bør anvende de i det øvrige land bestående institutioner. De sidstnævnte vil i højere

grad være i stand til at yde en særbehandling. De 3 foreliggende lovforslag er alle både udarbejdet i samarbejde med de færøske repræsentanter og senere godkendt af det færøske landsstyre, hvorfor det vil være omsonst at komme ind på detailspørgsmål. Det synes i det hele taget heller ikke at være nødvendigt, thi alle 3 lovforslag bærer præg af et grundigt udvalgsarbejde, et forsøg på at medtage, hvad der er godt i den bestående sociallovgivning og i øvrigt tilpasse det efter de særlige forhold deroppe.

Jeg vil til slut bede den højtærede socialminister oplyse, om der er nævneværdig forskel på omkostningerne ved det sociale arbejde på Færøerne og i det øvrige land, samt om der er nogen forskel på statens refusion til de færøske kommuner og til kommunerne i den øvrige del af riget.

Jeg skal hermed tilsige mit partis støtte til velvillig behandling af alle 3 lovforslag.

Ragnhild Andersen: Den kommunistiske gruppe hilser også med stor tilfredshed fremsættelsen af disse 3 lovforslag. I forbindelse hermed vil jeg gerne understrege som vor opfattelse, at vi må frem til, at ingen love, der gennemføres for Færøerne og for Grønland, bør være ringere end dem, der gennemføres for den danske del af riget. Jeg kan også sige det på den måde, at kommunisterne i almindelighed må sigte efter, at love, der vedtages her i folketinget, bliver fri for den undtagelsesbestemmelse, som vi kender i de allerfleste love, og som lyder: denne lov gælder ikke for Færøerne og Grønland. Når jeg siger i almindelighed, er det, fordi vi naturligvis ikke kan se bort fra, at der på særlige områder kan være specielle forhold, som gør, at der er behov for en lov på Færøerne eller i Grønland, som der måske ikke er behov for her i landet, og det omvendte kan også være tilfældet.

Det gælder imidlertid næppe på de sociale områder, som vi her har med at gøre, og vel heller ikke på en række andre felter, hvor det drejer sig om borgernes rettigheder. Jeg kan eksempelvis nævne de to konventioner, vi vedtog i går om henholdsvis lige løn for samme arbejde og om forskelsbehandling. Også på sådanne områder, og jeg vil mene på langt de fleste, vil det være rimeligt og naturligt, at vi efterhånden sikrer, at lovgivningen på Færøerne og i Grøn-

[Ragnhild Andersen.]

land bliver den samme og indeholder de samme rettigheder for borgerne dér som for øvrige danske borgere.

Ministeren oplyste ved fremsættelsen af disse 3 lovforslag, at de ikke alene er udarbejdet af udvalget, i hvilket det færøske landsstyre, lagtinget og rigsombudet var repræsenteret, men at de tillige i den form, hvori de her fremsættes, er tiltrådt af det færøske hjemmestyre. Den kommunistiske gruppe finder det helt i sin orden og helt naturligt, at færingerne, den færøske befolkning og det færøske hjemmestyre, har det store og afgørende ord at sige i disse spørgsmål. At det færøske hjemmestyre har godkendt de enkelte bestemmelser, behøver imidlertid ikke at betyde, at man finder dem helt tilfredsstillende, at man ikke har ønsket at komme videre. Det kan også betyde, at man under forhandlingerne er stødt på visse vanskeligheder med at nå længere på de forskellige områder. Jeg vil tro, at det næppe har været færingernes ønske, at sociallovgivningen på Færøerne først nu stort set blev sidestillet med sociallovgivningen i Danmark.

Imidlertid indeholder disse 3 lovforslag, så vidt jeg kan overskue dem, udelukkende fremskridt og forbedringer for den færøske befolkning og vil derfor uden tvivl blive modtaget med glæde, som det også er blevet sagt i dag af den færøske repræsentant. Hjælpen til tuberkuloseramte, kronisk syge, enker og enlige mødre og ikke mindst enkepensioner er det meget betydningsfuldt at gennemføre også for den færøske befolkning. Den kommunistiske gruppe er også tilfreds med, at staten i højere grad end hidtil vil deltage i udgifterne til den offentlige forsorg, og at staten for åndssvageforsorgens vedkommende vil overtage hele udgiften herved.

I forbindelse med lovforslaget om børnebidrag til enlige forsørgere vil jeg gerne spørge, om ministeren kan give en begrundelse for, at børnebidragene er noget lavere end her i landet, og at også indtægtsgrænserne er noget lavere end i den danske lovgivning. Jeg ved ikke, om det kan skyldes en forskel i prisniveauet. Jeg kan ikke se det i bemærkningerne til lovforslagene eller i betænkningen, og det er derfor, jeg gerne vil have rede på det. Det er vigtigt, at

denne lovgivning bliver så god og kommer til at ligge så nær op ad den danske som overhovedet muligt. Jeg ville foretrække, at den var enslydende med den danske. På andre områder, og det gælder særlig forsorgsloven, siges det, at når ændringer, som måtte komme f. eks. i forbindelse med den nye sygeforsikringslov, er gennemført, vil lovgivningen for det færøske område blive ændret tilsvarende. Derfor forstår jeg ikke ganske begrundelsen for forskellen med hensyn til børnebidrag og indtægtsgrænser.

Som bekendt finder mit parti ikke de danske regler i forsorgsloven om indtægtsgrænser ved udbetaling af børnebidrag til enker, enkemænd og enlige forsørgere tilfredsstillende. Vi finder, at de burde ophæves, og vi har til det formål den 25. marts fremsat forslag om forhøjelse af underholds- og uddannelseshjælpen til enlige mødre, om forhøjelse af kommunehjælpen med 25 pct. og om ophævelse af de her gældende indtægtsgrænser. Det er en sag, der ikke direkte angår disse lovforslag. Da jeg imidlertid går ud fra, at eventuelle forbedringer for danske statsborgere i fremtiden også vil få virkning for den færøske befolkning, vil jeg gerne spørge ministeren, om han kan sige noget om, hvordan det går med denne sag. Vort forslag har endnu ikke været til behandling, men jeg har forstået, at man i ministeriet har visse overvejelser, at der vil fremkomme forslag på disse områder. Jeg kunne godt lide at vide, om man kan forvente forslag fremsat i de nærmeste dage. Senere vil sådanne ændringer vel få virkning for det område, disse tre love omfatter.

Den kommunistiske gruppe er glad også for forslaget om børneforsorgen på Færøerne og tilsiger vor store velvilje over for de tre lovforslag.

Socialministeren: (Bomholt): Det ærede medlem hr. Sandau spurgte mig, hvor det ærede medlem kunne få nærmere oplysninger vedrørende udgifter og refusion. Vedrørende udgifterne har jeg givet oplysninger i fremsættelsestalen. Med hensyn til refusionsordningerne vil jeg henvise det ærede medlem til at se i forslag til lov for Færøerne om børnebidrag til enlige forsørgere, kapitel III, i børneforsorgsforslagets kapitel VIII og i det almindelige forsørgs-

[Socialministeren.]

forslags kapitel V. Her findes disse forskellige oplysninger.

Det ærede medlem fru Ragnhild Andersen spurgte mig, hvorfor børnebidragene i det foreliggende lovforslag vedrørende børneforsorgen var lidt lavere end her i landet. Det er færingerne selv, der skal betale disse bidrag, og de færøske forhandlere har selv ønsket at fastsætte beløbene til det her foreslåede niveau.

I øvrigt vil jeg sige tak til samtlige ordførere for den klare tilslutning. Ikke mindst takker jeg det ærede medlem hr. Johan Poulsen for den sobre og saglige redegørelse. Jeg tror, det vil vise sig, at vi her har at gøre med en betydningsfuld lovgivning, et udtryk for fælles forpligtelser og ansvar. Der har jo på Færøerne været enkelte kritiske røster, der mente, at vi gennem denne lovgivning ville foretage bindinger, som ellers ikke ville fremgå af den almindelige udvikling. Det er ikke tilfældet. Den færøske folkestamme står i et frit samarbejdsforhold med det øvrige Danmark, men enten vi befinder os ved Østersøen eller i Nordatlanten, har vi et naturligt socialt ansvarsforhold over for vanskeligt stillede medborgere. Vi tilstræber en nordisk sociallovgivning, der har samme formål og i vidt omfang anviser samme fremgangsmåder, og det er da det eneste naturlige, at færingerne har samme sociale rettigheder, som er gældende i den øvrige del af riget, at der med andre ord sker en ajourføring.

Nu ved arbejdets afslutning vil jeg for mit vedkommende gerne sige tak til udvalget for det meget store arbejde, det har udført, en tak, der gælder både de danske og de færøske embedsmænd.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagenes overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Dupont: Jeg foreslår, at de 3 lovforslag henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Formanden: Der er ikke mere på dagsordenen.

Det er meddelt mig, at udvalget angående forslag til lov om ændringer af lov om friskoler, om hjemmeundervisning samt om efterlønskassen for friskoler og efterskoler ønsker at afgive mundtlig indstilling ved nævnte lovforslags tredje behandling.

Udvalget angående forslag til lov om børns retsstilling og forslag til lov om ændringer i lov om rettens pleje. (Faderskabs-sager) har afgivet tillægsbetænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 28. april, kl. 13 med følgende dagsorden:

1) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov for Færøerne om offentlig forsorg,

forslag til lov for Færøerne om børnebidrag til enlige forsørgere m. v.

og

forslag til lov for Færøerne om børneforsorg.

2) *Valg af 11 medlemmer til det i lov nr. 342 af 23. december 1959 om det civile beredskab omhandlede folketingsudvalg.*

3) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændringer af lov om friskoler, om hjemmeundervisning samt om efterlønskassen for friskoler og efterskoler.

4) *Første behandling af:*

Forslag til folketingsbeslutning angående ændringer i lov om landbrugsejendomme og i ligningsloven [af Fuglsang m. fl.].

Mødet hævet kl. 13⁵⁹.

94. møde.

Torsdag den 28. april kl. 13.

Den første sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:

Forslag til lov for Færøerne om offentlig forsorg,

forslag til lov for Færøerne om børnebidrag til enlige forsørgere m. v.

og

forslag til lov for Færøerne om børneforsorg.

Valgt blev: *Dupont, Erhardt Andersen, Andreas Hansen, Hjortnæs, Evald Kristensen, Th. Mikkelsen, Astrid Skjoldbo, Helge Larsen, Sandau, Johan Poulsen, Søren Andersen, Gideon, Ladefoged, Lorentzen, Asger Jensen, Hanne Budtz og Gertie Wandel.*

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 11 medlemmer til det i lov nr. 342 af 23. december 1959 om det civile beredskab omhandlede folketingsudvalg.

(Jfr. tidenden sp. 4911).

Valgt blev: *Ove Hansen, Frode Jakobsen, Axel Ivan Pedersen, Edel Saunte, A. C. Normann, Kristian Kristensen, Erik Eriksen, Sønderup, Vagn Bro, Poul Sørensen og Thestrup.*

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændringer af lov om friskoler, om hjemmeundervisning samt om efterlønskassen for friskoler og efterskoler.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 5099).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Kaj Andresen: Udvalget har siden anden behandling holdt et møde, og jeg skal på det samlede udvalgs vegne anbefale lovforslaget til vedtagelse.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 114 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning angående ændringer i lov om landbrugsejendomme og i ligningsloven [af Fuglsang m. fl.].

(Forslaget til folketingsbeslutning findes i tillæg A. sp. 3553, fremsættelsen i tidenden sp. 4733).

Sagen sattes til forhandling.

Landbrugsministeren (Skytte): Det foreliggende forslag til folketingsbeslutning indeholder i punkt 1 en opfordring til at foretage ændringer i lov om landbrugsejendomme, således at adkomst på en landbrugsejendom ikke må erhverves af selskaber, foreninger, legater, stiftelser el. lign. Hertil er at bemærke, at der allerede er lovgivet herom ved lov nr. 127 af 16. april 1957 om sammenslutningers og institutioners landbrugsjord. Efter denne lov er selskaber, foreninger og andre sammenslutninger samt legater, stiftelser og andre selvejende institutioner i almindelighed udelukket fra at erhverve adkomst på landbrugsejendomme, medmindre erhvervelsen